

N^{RO}: 7.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 7. LIPCA ROKU 1794.

SESSJA RADY NAWYWSZEJ
NARODOWEJ

dnia 5. Lipca.

pod prezydencją Obywatela Sulistrow-
uskiego Radcy.

W przytomności OO. Sulistrowskiego, Kapośta, Potockiego, Szymanowskiego, X. Dmochowskiego, Buczyńskiego, X. Palmowskiego, Dembowskiego, Tykła, Zajączka, Umiastowskiego, Horalka, Linowskiego, Zakrzewskiego, Mośtowskiego, Kochanowskiego, Buchowieckiego, Horaima, X. Tomaszewskiego.

Czytana była expedycja od Kommissyi Porządkowej *Brzeskiej Litt*: iako i od *Mielnickiej*: obiedwie pod dniem 3. tego Mca datowane, i zgodnie o cofnięciu się Woysk Nieprzyjacielskich donoszące, iako i list O. Bądzińskiego Pełnomocnika Rady przy Kommissyi *Mielnickiej*, toż samo potwierdzający. Rada zaleciła odpisanie im, iżby trwali w swoich obowiązkach, a *Rapporta* ich zaleciła komunikować tak N. Naczelnikowi, iako i O. Kommandantowi X. M.

Czytana była expedycja od O. Franciszka *Orsettego*, Pełnomocnika Rady przy Kommissyi Porządkowej: *Bielskiej*, z przyłączeniem *Rapportu Gen. Karwowskiego*, do Kommiss: *Bielskiej* pisanego, podobnie cofnienie się nieprzyjaciela dowodząca. Rada *Rapport Gen. Karwowskiego* O. Kommandantowi X. M. komunikować, a expedycją Obyw. *Orsettego* N. Naczelnikowi komunikować zaleciła; fa-

mego zaś Obyw. *Orsettego*, gdy już przepisane obowiązki dopełnił, od dalszego w *Bielsku* bawienia się, na jego żądanie uwolniła.

O. *Horaim*, złożył Instrument Pełnomocnikostwa danego mu względem Dywizyi Woysk *Pozawiańskich* od N. Naczelnika. Rada stołowną do tego Instrumentu wydała Rezolucją do wszystkich Kommissiyy Porządkowych tamtych okolic, ażeby rekwizycye pomienionego Pełnomocnika uskuteczniały, i w pomoc onemuż były.

Czytana była expedycja N. Naczelnika nadesłana, wraz z annexami. Rada zaleciła O. Prezydntu, ażeby na wzyftkie zapytania N. Naczelnika odpisał, stołownie do opinii przez Radę daney. Do pełniając zaś woli N. Naczelnika, Akt powstania *Xstwa Kurlandzkiego* drukować, i publiczności ogłosić zaleciła; oraz wydanie Proklamacyi do Obywatelów *Mieszkańców tegoż Xstwa Kurlandzkiego* udecydowała.

Zaleciła Wydziałowi Skarbu, ażeby na lenungi i opatrzenie zarekrutowanych do Woyska przez O. *Węgierskiego* Zastępcę, Zł: 9.000. temuż O. *Węgierskiemu*, za jego Kwitem z Kasy Narodowej *salvo calculo*, wypłacić kazał.

Zaleciła temuż Wydziałowi, ażeby na opłacenie Kwartalne Kancellaryi Wydziału *Interessów Zagranicznych* Zł: Pol: 19345. z Kasy Narodowej za Kwitem tegoż Wydziału *salvo calculo* wypłacić nakazał.

Wydział Żywności przyniósł Projekt wewnętrzney Organizacyi swoiey, który przez Radę roztrząsany i przyjęty.

Wydział Instrukcyi przyniósł zapytanie, względem zapłacenia zaległości niektórym osobom i zgromadzeniom, którego Rada z Remanentów po Kłaskach znajdujących się dozwoliła.

Poczym solwowana została Sessya do dnia następującego 6 Mca tego na zwykłą godzinę po południu.

AKT POWSTANIA KURLANDZKIEGO.

My Szlachta, Obywatele, i Mieszkańcy Xstwa Kurlandzkiego = Trokliwi o całość, wolność, i niepodległość naszą, w czasie, kiedy Naród Polski i Litewski, zrzuciwszy z siebie iarżmo przemocy, wzywa nas do wspólnego powstania, iako Obywatele zdawna do tegoż Narodu inkorporowani, i iedney Oyczyzny Synowie, bynajmniey nie wahamy się dążyć z współbracją naszą, do wspólnego uszczęśliwienia; bardziey, kiedy Uniwersał Obywatela Antoniego Woytkiewicza Generała Maiora Powiatu Xieństwa Zmudzkiego, pod dniem 20. *presentium* pisany, z rozkazu Narodu, oraz imieniem tegoż Narodu, zaręczył nam, nietylko wszelką każdego własność, Religiją, bezpieczeństwo, wolność przyzwoitą, i sprawiedliwość, ale też Prawa i Przywileje nasze. Stosowny więc do Aktu Krakowskiego Woiwodztwa, iako też Powstania całego Narodu Polskiego i Litewskiego czyniąc związek, za Naywyższego Naczelnika Siły Zbroyney całego Narodu ze wszystkimi przyległościami, Państwami, Xieństwami, i Woiwodztwami, *Tadeusza Kościuszkę* uznaiemy; a w porządku za Delegowanych do Rady Naywyższej Warszawskiej NN wyznaczamy, którym przełożyć na piśmie *desideria* nasze do Rządu Kraiowego, zaleciwszy: w porządku utrzymania Sił uzbroionego Xstwa Kurlandzkiego, iednomyślnie Obywatela Henryka Mirbacha, za Gńta Maiora obieramy: obowiązuąc go miłością Oyczyzny do wierności Xieństwu nasze-

mu, a do posłuszeństwa Naywyższemu Naczelnikowi *Kościuszce*, przy zachowaniu zupełney karności podkomendnych iego. Naostatok, gdy nam Nared Polski wesprzeć powitanie nasze Woytkiem swym deklaruie, w takowey więc wspólney potrzebie, Obywatele mający swoje własności, w pewną i równą miarę furaz na utrzymanie Woyłk Rzpłtey wchodzących dać przyrzekamy; i wspólnie wszyscy razem Wolność, Całość, i Niepodległość, życiem i majątkiem bronić przedsięwierzemy: a tych wszystkich, którzyby przeciwili się otwarcie, czy pokryjomo, zabiennym zamiarom naszym, albo też Nieprzyiacielowi uflugiwali, od dnia dzisiejszego, bądź w ciągu dwóch Niedziel do świętego nie przystąpili związku, za zdrajców Kraiu mieć będziemy. Uległość wszelką Radzie Warszawskiej i Rządowi nowego powstania zachowamy. Do czego stołowny Jurament wykonaliśmy w te słowa: „My NN. Panu Bogu Wfzechmogącemu przysięgamy, iako Oyczyźnie „życiem i majątkiem służyć będziemy; „Władzom Aktem Powstania Narodu postanowionym, naywierniey posłuszni „będziemy, i to wszystko, co z nas na „leżeć będzie do pomocy obrony niniejszego Aktu powstania Narodu, gorliwie i poczciwie dopełniać nie omieszkamy: a co nam od Władzy nowego powstania powierzonym zostanie, nietylko sekretnie dochowamy; ale też w całym postępowaniu naszym, nigdy partykularnego względu, lecz ogólne dobro Kraiu mieć będziemy, tak nam Państwo Boże dopomoż. „Który to Akt w zupełney iedności dopełniwszy, własnymi rękami podpisujemy. Działo się w *Lipawie* 1794. R. 27. Mca Czerwca.

Tu następują liczne podpisy.

Zgadza się z Originalem.

J. Niemcewicz.

Extrakt z *Rapportu Obywatela Kołyski, Brygadycera.*

Brygadyer *Kołyśko* melduje w *Raporcie* pod datą 2. Lipca, iż przez Flankierowanie Towarzystwa naszego, z Ko-

zakami i załadzki Strzelców, zginęło Kozaków kilkunastu; i 2. ludzi ubitych, przez wystrzał nalezey armaty. Z strony nalezey 2. Towarzystwa rannych, 1. Szeregowy raniony umarł.

K R Y G S R E C H T

Na Ignacego Winiańskiego, byłszego Kommandanta Krakowa, i na Jana Kalka Podpułkownika w Obozie pod Pracką Wolą dnia 3. Lipca 1794. z rozkazu Najwyższego Naczelnika ferowany.

Gdy z świadectw i Rapportów, zdradę zbrodni Winiańskiego, byłszego Kommandanta Krakowa, wyjaśniających, istotnie okazuje się, że Ignacy Winiański, mając sobie powierzona Kommandę Miasta i Fortecy Krakowa, usypaniem podług planu Inżyniera, okopami ufortyfikowanego, z Garnizonem i Pospólstwem Siły Zbrojney Narodowej, do siedmiu tysięcy wynoszącym, w broń, amunicyę, armaty, artylleryę i żywność mieściącą opatrzonym, zdradziwszy najprzód Kommissyę Krakowską, przez chytne układy, które nie komunikował Ordynansu sobie danego, względem obrony Miasta, od N. Naczelnika; potym Wojsko, i lud zbrojny zaalarmowawszy, wystawionych w okopy, fałszywemi postrachami, wystawiając wielką siłę Nieprzyiaciela, grożąc niebezpieczeństwem i szturmem, od obrony Miasta odprowadził, i wpadłszy w okopy, z temi flowy, aby się każdy fałwował ucieczką iak może; do teyże pobudził; a to tak zręcznie ułożył i wykonał, że w momencie ten rzucony postrach przez subordynowane osoby, w całych rozszedł się okopach, dopiawszy chyttrze haniebney swojej zdrady, sam z tychże okopów w Kordon Cesarzski (wyławszy wprzód tamże przez Kwileckiego swój majątek ruchomy, pod pretekstem niby ordynowanego Kurjera do N. Naczelnika) dezertował i powyższym sposobem bez żadnego wystrzału i obrony, Miasto i Fortecę Krakow opuścił: i w ręce Nieprzyjaciół Prusaków poddał. Krygsrecht za uknowaną i dopełnioną powyższą zbrodnią, wiare pu-

bliczną obrażającą, Ignacego Winiańskiego wykraczającego w złamaniu przyśięgi i ufności, iako Zdraycę Oyczyzny od Szarzy i czci odsądza, a za Infamistę tegoż zadeklowawszy, Portret iego na Publiczney szubienicy powiesić nakazuje; a gdyby kiedy w Kraiu Polskim pokazał się, tedy Kommandy każde Woyska Rzpłtey winne są kazać go złapać i wyrok wymieniony na osobę Winiańskiego natychmiast exekwować. Decyzya ta, po wszystkich Kommandach, i Obozach Rzeczypltey, publikowana być ma, i w Dzienniki Korpusowe zapisana. Co do osoby Podpułkownika Jana Kalka, obeymującego Kommandę po Winiańskim Dezertarze, y wchodzącego w Kapitulacyę Miasta Krakowa z Pruskiemi Officerami, za miał wzięcia się do obrony tegoż, podług zaręczenia uczynionego w Kommissyi Krakowskiej, iż niechybi w powierzoney mu Kommandzie dopełnić pocziwego Obywatela powinności, w czym nietylko że zawiodł zaufanie Kommissyi, bo nawet Woysku nie ogłosił tego, że po Winiańskim Dezertarze obiał Kommandę; ale przybyłemu po złożoney Kommandzie, z Kordonu Cesarzskiego w okopy Winiańskiego, dopuścił rzucić postrachy między Woyska i lud zbrojny, przerażać liczbą wielką Nieprzyjaciela i armat, w takiey zdradzie wykraczającego pomienionego Winiańskiego nie areztował, i sam się do obrony Miasta niewziął; prócz tego Podpułkownik Kalk Cichocińskiemu Maiorowi, i innym Sztabs Officerom zaręczał, że żadne nieszczęście nas nie czeka, a gdy jeden z nich oświadczył się, że woli ponieść śmierć, niż wierność złamać, na co Podpułkownik Kalk odpowiedział, że mnie miłe życie; przez co okazał, że więcej swoje życie prywatne, niż całość Kraiu i miłość Oyczyzny cenil, i ztąd obowiązkom powołania swego i przyśięgi zadłosć nie uczynił. Przero Krygsrecht wymienionego Podpułkownika Jana Kalka, współnika zdrady i zmoxy Winiańskiego, od Szarzy i czci odsądza, i tegoż z infamią zkaflowawszy, portret iego na szubienicy powiesić nakazuje: a gdyby kiedy w Kraiu Polskim był wzięty, wyrok powyższy na osobie Jana Kalka exekwowany być

ma, i tę Decyzją po Korpusach publikować, i w Dzienniki ingrossować nakaznie Krygsrecht. Porucznik *Polewski* od Indźmierów, podług *Rapportu* od Podkomendnych swoich, mający należeć do zdrady *Winiańskiego* i *Kalka*, jeżeli w ośmiu tygodniach do explikacyi z tego zarzutu nie stawia się osobiście, zaocznie podług ostrości Praw Woytkowych sądzony będzie. — *Ludwik Kamieniecki* Generał Maior Prezdniący. — *Jan Krzycki* Pułkownik. — *Dembowski* Podpułkownik. — *Serżmanowski* Maior. — *Byżkowski* Maior. — *Józef Krecki* Maior. — *Gramlich* Maior. — *Antoni Węgierski* Kapitan. — *Grzegorz Pruszyński* Kapitan. — *Kaetan Nidecki* Kapitan. — *Józef Łukaszkiewicz* Auditor. — Ap. probuję ten Dekret co do słowa, i do *Gazet* podać zalecam. Dnia 3. Lipca 1794. Roku. T. KOSCIUSZKO. m. pr.

Krygsrecht powyższy we wszystkich punktach został exekwowany, i na placu exekucyi publikowany dnia 4. Lipca 1794. R. w Obozie pod *Pracką Wola* zaświadczam. ŁUKASZKIEWICZ Auditor.

Zaświadczenie o niewinności OO. Onuf. Kamińskiego, Głnickiego i Zywarńskiego.

Obywatele *Andrzej Głnicki* bywszy Porucznik K. Nar. Brygady *Ożarowskiego*, *Onuf. Kamiński*, i *Piotr Zywarński* bywszy Chorąży K. N. Bryg. *Szwykowski* egzaminie, po najsłabszym examinie, niewinnymi okazali się; dla tego na wolność są wypuszczeni, i autentycznym świadectwem Deputacyi *Indagacyiney* opatrzeni.

Kontynuacya Ordynacyi, dla Komisyyi Porządkowych &c.

7mo. Przy expedyowaniu Kresy, ma być dana Cedula, w której zapisze się miejsce, skład się *Expedycya*, od kogo, do kogo się wyprawia, kiedy i którym traktem? Na tej Cedule każda Kresa, albo przynajmniej, gdzie się znajdzie umiający pisać, zapisze czas swojej *Expedycyi*.

8vo. Stacye najlepiej lokowane być mogą po *Plebaniach*, które się po trakcie znajdują, gdzie łatwiej zawsze umiający pisać być może.

9no. Przy generalney Kressie Para-

fialney ma być *Protokół*, gdzie *Expedycye* i czas przeyscia onych, oraz *Obywatele* dostarczający konie, zapisywani być mają, i z których *Rapporta* wypisane przeysłać się będą do *Kommissyyi Porządkowych*.

10mo. Trakt pryncypalny wiążący *Powiat* z *Powiatem*, i idący do *Kommand*, *Granic*, oraz do *Stolicy*, ma być pierwszy do opatrzenia nayregularniejszy *Kresami*. Zeby zaś w przypadku napaści *Nieprzyjaciela*, Kresa główna przzerwana nie przecięła *kommunikacyi*, w ówczas na boczne trakty *expedycye* ordynowane będą; podobney odmiany używać będą *expedytujący* dla ulgi *koniom* i *Obywatelstwu*, aby w kolei ustanowionemi drogami przechodzące *expedycye*, równym były ciężarem *Obywatelstwu*.

11mo. Kresy takowe konne z *expedycyami* dzień i noc nayspieszniej iść mają. *Zwierzchności Miejskie* po *Miastach* i *Miasteczkach*, a zaś po *Wsiach* *Plebani* albo *Rządcy miejscowych Dworów*, czyli iak wygodniej *Kommissjom Porządkowym* zdawać się będzie, dozor tego pilny mieć mają, pod odpowiedzialnością, z osoby i majątku w miarę ważności *Interessu*.

12mo. Kresa *Wozowa* służyć ma tylko temu, kto jako *Kuryer* od *Kommand*, lub od *Wydziałów Rady Naywyższej Narodowej*, albo od *Kommissyyi Porządkowych* wysłany będzie w owe strony, kędy kursu *Poczty* niema; a ta *Osoba* mieć powinna *Urządowe zaświadczenie* od *Zwierzchności*, która wysła, z zaleceniem do *Generalnych Kres* dokąd, i iak pilno *Osoba* wysłana dostawiona być ma? i ta się na tych *Kresach* zapisze do *Protokołu*, gdzie się on znajdzie.

13tio. *Kresów* tych użytek i *Cel* nayważniejszy, ma być *kommunikacya* iak nayeźniejsza z *kolumnami* bliższymi *Woyłsk*, *Sąsiedzkimi* *Powiatami*, i z *Wydziałami* *Rady Naywyższej Narodowej*, oraz wiadomość o *kolumnach Nieprzyjacielskich*, o ich *obrotach* i ogólnym stanie, również iak wiadomość częsta i iak naydokładniejsza, co się w *Granicach* dzieie? lub co od nich doniesienia godnym będzie.

(Reszta w następującym Numerze.)